

สภาพการเรียนรู้การสอนในหมวดศึกษาทั่วไป
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ทรงสิริ วิชิรานนท์¹

บทคัดย่อ

การศึกษาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเรียนรู้การสอนในหมวดศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในหมวดศึกษาทั่วไปในภาคเรียนที่ 2/2557 จำนวน 364 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่แบบสอบถาม มีค่าคุณภาพของแบบสอบถาม(reliability) เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาเห็นด้วยกับการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติภาพรวม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.81$), รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.79$, $\bar{X} = 3.72$, $\bar{X} = 3.62$ และ $\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: สภาพการเรียนรู้การสอน; หมวดวิชาศึกษาทั่วไป; กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

2552

¹ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

E-mail : Songsiri.w@rmutp.ac.th

Investigate Instructional Management of General Education in Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

Songsiri Wichiranon¹

Abstract

The purpose of this study was to investigate instructional management of general education in Rajamangala University of Technology Phra Nakhon according to Thai Qualification Framework for Higher Education. The research samples were 364 students enrolling in general education courses, in the second semester of the academic year 2014. The research tool was questionnaire. The data were analyzed by frequency, percentage, mean and standard deviation. It was found that overall students' opinions on the general education content according to Thai Qualification Framework for Higher Education are at the high level and within each aspect, the students' opinions towards interpersonal skills and responsibility are at the highest level ($\bar{X} = 3.81$), moral and ethical behavior followed by ($\bar{X} = 3.79$), knowledge ($\bar{X} = 3.72$), cognitive skills ($\bar{X} = 3.62$) and mathematical analysis skills, communication skills and information technology application skills ($\bar{X} = 3.52$) respectively.

Keywords: State of Teaching Management; General Education; 2009 Thai Qualification Framework

¹Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon
E-mail : Songsiri.w@rmutp.ac.th

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ปลูกฝัง ถ่ายทอดความรู้ เจตคติ คุณลักษณะต่างๆ ให้เกิดกับตัวผู้เรียน การศึกษาเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคน สถาบันอุดมศึกษาจึงมีหน้าที่ผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้สังคม และประเทศชาติ ซึ่งแต่ละสถาบันนอกจากจะต้องพิจารณาถึงความต้องการในด้านกำลังคนของตลาดแรงงานแล้ว ยังต้องคำนึงถึงคุณภาพของบัณฑิตอีกด้วย ไม่ใช่แค่ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ทักษะทางวิชาชีพเท่านั้น แต่ต้องเป็นบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม ตามวิชาชีพและทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (ไพฑูริย์ ลินลารัตน์, 2549: 1) พร้อมทั้งความสามารถด้านทักษะ การดำเนินชีวิต เพื่อให้บุคคลนั้นสามารถดำรงตนอยู่ในสังคม สมควรแก่สภาพ มีส่วนช่วยเหลือสร้างสรรค์สังคมได้อย่างเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ที่ได้ชื่อว่าได้รับการศึกษาอย่างดี (มาณี ไชยธีรานวัณศิริ, 2543: 1) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ขึ้น และได้กำหนดองค์ประกอบของโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และหมวดวิชาเฉพาะ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งจะต้องจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับเกณฑ์ดังกล่าว

โดยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 (ราชกิจจานุเบกษา, 2548) ได้ให้ความหมายว่า “หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติของตน ผู้อื่นและสังคมเป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดีมีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนในสังคมได้เป็นอย่างดี และเพื่อให้สอดคล้องกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และความต้องการของสังคมไทย เพื่อพัฒนานักศึกษาให้สามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้กับชีวิตในสังคมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครได้ดำเนินการปรับปรุงรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ที่นำมาเป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการวัดการศึกษาตามที่กำหนดใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ 2542 ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม มุ่งเน้นที่ Learning Outcomes ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพเพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต มุ่งประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่างๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเข้าไว้ด้วยกันและเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน เป็นเครื่องมือการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่คาดว่าจะพึงมี มุ่งให้คณาจารย์หรือปริญญาของสถาบันใดๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายโดยมั่นใจถึงคุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของนายจ้าง ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นคณะที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรม มีความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเฉพาะมีหน้าที่ในการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้กับนักศึกษาทุกคณะของมหาวิทยาลัย จึงได้จัดทำหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อใช้เป็นคู่มือ

ในการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ ของคณะที่เปิดสอนตั้งแต่ปี 2553 เป็นต้นมา ผู้วิจัยในฐานะผู้กำกับดูแลการจัดการเรียนการสอนสอนหมวดศึกษาทั่วไปจึงสนใจศึกษาสภาพการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านคุณธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ทั้งนี้ เพื่อนำข้อค้นพบไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่กำหนดใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติที่ว่าจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขต่อไป ให้ได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้ง 5 ด้าน โดยมีวัตถุประสงค์และขอบเขตในการศึกษาวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนในหมวดศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตประชากรและตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาในรายวิชาของหมวดวิชาหมวดศึกษาทั่วไปใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 6,611 คน

ขอบเขตตัวแปร ได้แก่ ความคิดเห็นของนักศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งประกอบด้วย

1. ด้านคุณธรรม ประกอบด้วย เคารพสิทธิเสรีภาพของบุคคลและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามหลักประชาธิปไตย ปฏิบัติตามกฎหมาย กฏ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎเกณฑ์ของสังคม มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริตและมีจิตสาธารณะ มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริตและมีจิตสาธารณะ และตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม

2. ด้านความรู้ ประกอบด้วย เข้าใจองค์ความรู้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ เข้าใจองค์ความรู้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ สามารถบูรณาการความรู้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อต่อยอดองค์ความรู้

3. ด้านทักษะทางปัญญา ประกอบด้วยสามารถบูรณาการความรู้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานเพื่อการวิเคราะห์ปัญหาสามารถบูรณาการความรู้เพื่อการศึกษาปัญหาที่ซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ประกอบด้วย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ สามารถนำเสนอแนวความคิดอย่างสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบต่อผลของการกระทำและการนำเสนอ

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ประกอบด้วย การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย เข้าใจหลักเบื้องต้นทางคณิตศาสตร์และสถิติ สามารถประยุกต์ใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาปัญหาและการนำเสนอรายงาน สามารถเลือกสื่อ และเครื่องมือในการสืบค้น เก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล และแปลความหมาย รวมถึงการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนในหมวดศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

1. แหล่งข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา ซึ่งสร้างขึ้นจาก แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร วารสาร งานวิจัย และข้อมูลที่ได้รับการรวบรวมไว้แล้ว

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป ภาคเรียนที่ 2/2557 จำนวน 6,611 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไปในภาคเรียนที่ 2/2557 โดยการคำนวณตามสูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ของประชากรทั้งหมด 6,611 คน ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ประมาณการเท่ากับ จำนวน 364 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และคำนวณหาสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละคณะ ดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละคณะ} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละคณะ}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษาและการกำหนดขนาดตัวอย่าง

คณะ	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมศาสตร์	306	17
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	1,100	61
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	414	23
คณะบริหารธุรกิจ	2,599	143
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	257	14
คณะวิศวกรรมศาสตร์	899	49
คณะศิลปศาสตร์	448	25
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	277	15
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและการออกแบบแฟชั่น	311	17
รวม	6,611	364

3.1 การสร้างเครื่องมือการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบในเรื่อง เพศ และคณะที่สังกัด

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชาศึกษาทั่วไป 5 กลุ่มวิชา ประกอบด้วย กลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และ กลุ่มวิชาพลศึกษาและนันทนาการ เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 5 ข้อ โดยถามในประเด็น ดังนี้

1. ความบ่อยครั้งในการนำไปใช้ของเนื้อหาที่ได้ศึกษา
2. เนื้อหาตรงกับความต้องการของสาขาวิชาที่เรียน
3. ความเหมาะสมในปริมาณเนื้อหา
4. เนื้อหามีความทันสมัย
5. เนื้อหาเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอน 5 ด้าน เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ได้แก่

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านความรู้	จำนวน 4 ข้อ
3. ด้านทักษะทางปัญญา	จำนวน 3 ข้อ
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	จำนวน 4 ข้อ
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	จำนวน 4 ข้อ

ขั้นตอนที่ 2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกเป็น 5 ระดับคะแนน ดังนี้

คะแนน	ระดับคะแนน
5	เห็นด้วยมากที่สุด
4	เห็นด้วยมาก
3	เห็นด้วยปานกลาง
2	เห็นด้วยน้อย
1	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.97

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

เมื่อผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หาค่าความถี่ ร้อยละ ของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของเนื้อหาในรายวิชาศึกษาทั่วไป สถานภาพและปัญหาการเรียนการสอน โดยมีช่วงค่าเฉลี่ยการแปลความหมาย ดังนี้

4.51 – 5.00	มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีความคิดเห็นในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีความคิดเห็นในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

1. ผลการศึกษา

1.1 นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 60.16 และเพศชาย จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 39.84 ศึกษาในคณะบริหารธุรกิจ จำนวนสูงสุด จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 39.29 รองลงมา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.76 และ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.46 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา

ลำดับ	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศชาย	145	39.84
	หญิง	219	60.16
	รวม	364	100
	คณะที่ศึกษา		
2	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	17	4.67
	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	61	16.76
	คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	23	6.32
	คณะบริหารธุรกิจ	143	39.29
	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	14	3.85
	คณะวิศวกรรมศาสตร์	49	13.46
	คณะศิลปศาสตร์	25	6.87
	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	15	4.12
	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	17	4.67
รวม	364	100	

1.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อเนื้อหาหมวดศึกษาทั่วไป 5 กลุ่มวิชา ประกอบด้วย กลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และ กลุ่มวิชาพลศึกษาและนันทนาการ นักศึกษามีความคิดเห็นในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) โดยความบ่อยครั้ง ในการนำไปใช้ของเนื้อหาที่ได้ศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.66$) รองลงมา คือ เนื้อหาเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ความเหมาะสมในปริมาณเนื้อหา เนื้อหาตรงกับความต้องการของสาขาวิชาที่เรียน และ เนื้อหามีความทันสมัย โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.65$, $\bar{X} = 3.54$, $\bar{X} = 3.53$ และ $\bar{X} = 3.52$ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นในภาพรวม เห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) โดยกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.89$) รองลงมา คือ กลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และกลุ่มวิชาพลศึกษาและนันทนาการ โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.72$, $\bar{X} = 3.50$, $\bar{X} = 3.47$ และ $\bar{X} = 3.30$ ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความหมายความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

กลุ่มวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		มนุษยศาสตร์		คณิตศาสตร์		พลศึกษา		เฉลี่ยเนื้อหา		ระดับความหมาย	
	เนื้อหา	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}		S.D
1. ความบ่อยครั้งในการนำไปใช้ของเนื้อหาที่ได้ศึกษา		4.00	0.87	3.78	0.90	3.67	0.86	3.47	0.99	3.38	0.99	3.66	0.92	มาก
2. เนื้อหาตรงกับความต้องการของสาขาวิชาที่เรียน		3.64	0.88	3.96	0.82	3.41	0.86	3.43	0.94	3.23	0.89	3.53	0.87	มาก
3. ความเหมาะสมในปริมาณเนื้อหา		3.71	0.75	3.80	0.81	3.43	0.79	3.45	0.94	3.31	0.95	3.54	0.84	มาก
4. เนื้อหามีความทันสมัย		3.50	0.76	3.94	0.80	3.44	0.81	3.44	0.90	3.31	0.89	3.52	0.83	มาก
5. เนื้อหาเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น		3.78	0.74	4.01	0.85	3.56	0.81	3.58	0.95	3.32	0.98	3.65	0.86	มาก
ค่าเฉลี่ยกลุ่มวิชา		3.72	0.60	3.89	0.64	3.50	0.66	3.47	0.76	3.30	0.79	3.58	0.86	มาก
	3.58											0.86	มาก	

1.3 ความคิดเห็นนักศึกษต่อสภาพการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเป็นไปตามกรอบมาตรฐานอุดมศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมาคือ คุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.79$, $\bar{X} = 3.72$, $\bar{X} = 3.62$ และ $\bar{X} = 3.52$ ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความหมายความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพ การเรียนการสอนหมวดวิชา ศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้	\bar{X}	S.D	ระดับความหมาย
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	3.79	0.72	มาก
2. ด้านความรู้	3.72	0.69	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	3.62	0.75	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	3.81	0.76	มาก
5.ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.52	0.80	มาก
รวม	3.69	0.74	มาก

อภิปรายผล

ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ อุดมศึกษาแห่งชาติครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจบางประการควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากผลการศึกษพบว่านักศึกษาเห็นด้วยต่อเนื้อหาหมวดศึกษาทั่วไปในระดับมาก และเมื่อพิจารณา รายชื่อ พบว่า ความบ่อยครั้งในการนำไปใช้ของเนื้อหาที่ได้ศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} =3.66) และเนื้อหาที่มีความ ทนสมัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} =3.52) สะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษามีความต้องการที่จะนำเนื้อหาวิชาที่ได้ศึกษาไปใช้ ในชีวิตประจำวัน ผู้สอนจึงควรมีการบูรณาการเนื้อหาวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปให้สอดคล้องกับความต้องการของ นักศึกษามากที่สุด และมีความทันสมัยเข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของ หมวดวิชา ศึกษาทั่วไป (คณะกรรมการบริหารเครือข่ายการศึกษาทั่วไปแห่งประเทศไทย, 2556: 8) ที่สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา (สกอ.) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นวิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ ที่กว้างไกล มีความเข้าใจในธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษา ในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลป- วัฒนธรรมทั้งของไทยและของ ประชาคมนานาชาติสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรง ตนอยู่ใน สังคมได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับ โครงการการศึกษาทั่วไป จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2549: 98-106) ที่ ประเมินหลักสูตรการศึกษาทั่วไป ปีการศึกษา 2548 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ทั้งนิสิตและอาจารย์เห็นว่าจุดมุ่งหมาย ที่ประสบความสำเร็จในระดับมากอันดับแรก คือ การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม เช่นเดียวกับ ความคาดหวังต่อจุดมุ่งหมายหลักสูตรการศึกษาทั่วไปของนิสิตและอาจารย์เห็นตรงกันในระดับมาก อันดับแรก คือ การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม และพัชรินทร์ สนิธิพงษ์ และคณะ (2559: 17-30) ได้ศึกษา การประเมินรายวิชาในหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป กรณีศึกษากลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร พบว่าด้านเนื้อหาของ รายวิชาภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาในบทเรียนสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ได้ทั้งปัจจุบันและอนาคต

2) จากผลการศึกษานักศึกษาเห็นด้วยกับการพัฒนาการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (\bar{X} =3.81) สะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษาในระดับปริญญาตรี อย่างน้อยจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สีส่วนช่วยและสามารถนำเสนอแนวความคิดอย่างสร้างสรรค์ มีความคิด

ในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและกลุ่ม มีความรับผิดชอบต่อผลของการกระทำและการนำเสนอ รวมถึงมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรกนก อนรรชณะกุล (2556 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และเมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.52$) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษายังขาดความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในขณะที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีควรมีทักษะพื้นฐานทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ พิมพ์พร พงษ์เหล่า (2555: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาคณิตศาสตร์ทั่วไป สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีปทุม พบว่า นักศึกษาพื้นฐานไม่ดี ไม่มีความถนัด ไม่ตั้งใจเรียน ไม่สามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ ไม่ชอบวิชาคณิตศาสตร์ ไม่ชอบการคิดคำนวณ ไม่ชอบทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง สูตรมาก เนื้อหาในรายวิชามากและยากเกินไป น่าเบื่อ

สรุป

1. สรุปผลการศึกษา

จากการวิจัย เรื่อง สภาพการเรียนรู้การสอนในหมวดศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษา ดังนี้

1.1 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อเนื้อหาหมวดศึกษาทั่วไป 5 กลุ่มวิชา ประกอบด้วย กลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และ กลุ่มวิชาพลศึกษาและนันทนาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) ทั้ง 5 ด้าน คือ (1) ความบ่อยครั้งในการนำไปใช้ของเนื้อหาที่ได้ศึกษา (2) เนื้อหาตรงกับความต้องการของสาขาวิชาที่เรียน (3) ความเหมาะสมในปริมาณเนื้อหา (4) เนื้อหามีความทันสมัย (5) เนื้อหาเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

1.2 ความคิดเห็นนักศึกษาต่อสภาพการเรียนรู้การสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเป็นไปตามกรอบมาตรฐานอุดมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (5) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ด้านเนื้อหาของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยควรพัฒนา ปรับปรุง รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้เป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชาทั้ง 5 ด้าน ทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รวมถึงทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก ทำให้เนื้อหามีความทันสมัยอยู่เสมอ การปรับปรุงเนื้อหาจึงควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.2 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้นักศึกษามีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยจะต้องส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกฝนการคิดวิเคราะห์ ส่งเสริมการสอนที่มีการประยุกต์ใช้ตัวเลขเชิงคณิตศาสตร์และการสื่อสาร ส่งเสริมกิจกรรมเพิ่มทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่นักศึกษา เพิ่มกิจกรรมในวิชาเพื่อกระตุ้นทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.3 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผลการจัดการเรียนการสอนทุกภาคส่วน เช่น ผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง ผู้สอนวิชาชีพ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนา ปรับปรุงให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ในการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัย ขอขอบคุณ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่สนับสนุนงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 สำหรับการทำงานวิจัย และขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านในการให้ข้อมูลประกอบการวิจัยมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- กรกนก อนรรฆนະกุล. (2556). *คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- คณะกรรมการบริหารเครือข่ายการศึกษาทั่วไปแห่งประเทศไทย. (2556). *กรอบแนวคิดหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่สอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF : HEd)*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- พัชรินทร์ สินธิพงษ์ และคณะ. (2559). การประเมินรายวิชาในหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป กรณีศึกษากลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*. 6(2), 17-30.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2549). *การศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพ ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์* กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พร พงษ์เหล่า. (2555). *สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาคณิตศาสตร์ทั่วไป สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีปทุม*, กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- มาณี ไชยธีรานันต์ศิริ. (2543). *ห้วงกักกับการพัฒนานาณิลิตนักรศึกษาระดับอุดมศึกษา*, กรุงเทพมหานคร: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2548). “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548”, สืบค้นเมื่อ 24 มกราคม 2558. จากเว็บไซต์ www.mua.go.th/
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 2552*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

สำนักงานจัดการศึกษาทั่วไป จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2549). การประชุมวิชาการการศึกษาทั่วไป ระดับประเทศ ครั้งที่ 3 การศึกษาทั่วไปกับการเพิ่มคุณค่าบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

